

Lisa
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri käskkirjaga
„Haridus- ja teadusministri 15. augusti 2023
käskkirja nr 221, „Toetuse andmise tingimuste
kehtestamine tegevuse „Noorsootöö meetmed noorte
tööturule sisenemise toetamiseks ja NEET-staatuses
noortele tugimeetmete pakkumiseks“ elluviimiseks“ muutmise

**Tegevuse „Noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks ja NEET-staatuses
noortele tugimeetmete pakkumiseks“ elluviimiseks toetuse andmine**

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 (edaspidi ÜSS2021_2027) alusel.

1 Reguleerimisala

Käskkirjaga reguleeritakse Haridus- ja noorteprogrammi meetme „Noortevaldkonna arendamine“, meetmete nimekirja kohase meetme 21.4.5.1. rakenduskavaga kooskõlas oleva sekkumise „Noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks ja NEET-staatuses noortele tugimeetmete pakkumiseks“ ja meetme 21.4.7.2. rakenduskavaga kooskõlas oleva sekkumise „Teenused riskinoortele ning laste ja noorte kodanikuühiskonda kaasamine“ elluviimiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

21.4.5.1 kohase rakenduskavaga kooskõlas oleva sekkumise rahastamisega Euroopa Sotsiaalfond Plusist aidatakse kaasa Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027 poliitikaeesmärgi „Sotsiaalsem Eesti“ prioriteedi nr 6 erieesmärgi (f) „edendada eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade juurdepääsu kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ja koolitusele alates alusharidusest ja lapsehoiust läbi üld- ja kutsehariduse ja -õppe kuni kolmanda taseme hariduseni, samuti täiskasvanuharidusele ja -koolitusele, ning sellise hariduse ja koolituse läbimist, sealhulgas hõlbustades õpirännet kõigile ja ligipääsetavust puuetega inimeste jaoks“ saavutamisele ning 21.4.7.2. kohase rakenduskavaga kooskõlas oleva sekkumise rahastamisega sama poliitikaeesmärgi ja prioriteedi erieesmärgi (h) „soodustada aktiivset kaasamist, et edendada võrdseid võimalusi, diskrimineerimiskeeldu ja aktiivset osalemist, ning parandada eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade tööalast konkurentsivõimet“ saavutamisele.

Toetatavate tegevuste kavandamisel ja elluviimisel järgitakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060 artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid ja Riigikogu poolt 12. mail 2021. a vastu võetud riigi pikaajalise arengu strateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtteid. Horisontaalsetest põhimõtetest on toetatavatel tegevustel puutumus tasakaalustatud regionaalarenguga, soolise võrdõiguslikkusega, võrdsete võimalustega ja ligipääsetavusega. Tegevused panustavad riigi pikaajalise arengu strateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtete hoidmisse ning sihi „Arukas, tegus ja tervist hoidev inimene“ alasihi „Arukas inimene“ ja sihi „Avatud, hooliv ja koostöömeelne ühiskond“ alasihi „Hooliv ühiskond“ saavutamisse. Nimetatud aluspõhimõtete hoidmist ja sihtide saavutamist tasakaalustatud regionaalset arengut, soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi ja ligipääsetavust toetaval moel

mõõdetakse järgmiste Eesti 2035 näitajatega: „Tööjõus osalemise määr (15–74a)“, „Püsiva suhtelise vaesuse määr“, „Soolise võrdõiguslikkuse indeks“, Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik“ ning „Ligipääsetavuse näitaja“. Lisaks sellele panustavad mõlemad meetmed Noortevaldkonna arengukava 2021–2035 strateegilise eesmärgi „KINDLUS: noorte üksijäämist ja eemaldumist märgatakse ning ennetatakse kindlustunnet suurendava turvavõrgustiku abil“ ning eesmärgi ISE „Kvaliteetne noorsootöö (sh noorte huviharidus) on kättesaadav üle Eesti ning loob kõigile noortele võimalused mitmekülgeks arenguks, eduelamusteks, kogemuste pagasi rikastamiseks ja iseseisvumiseks” saavutamisse ning nende mõõdikute täitmisse.

1.1 Toetuse andmise eesmärk

1.1.1 21.4.5.1. kohase tegevuse raames on toetuse andmise eesmärk parandada kõikidele noortele, olenemata nende soost, rahvusest, erivajadusest või sotsiaalmajanduslikust olukorrast ja aktiivsusest kvaliteetsete noortevaldkonna teenuste kättesaadavust ning tugevdada noortepoliitika kujundamist ja rakendamist.

1.1.2 21.4.7.2. kohase tegevuse raames on toetuse andmise eesmärk tõsta kolmanda kooliastme õpilaste vaimse tervise alast teadlikkust ning suurendada noorte probleemidega toimetulemise oskust viies läbi tõendus põhised noortele suunatud grupitegevused.

2 Toetatavad tegevused

Toetatavate tegevuste valikul lähtutakse ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava seirekomisjonis kinnitatud üldistest valikukriteeriumitest ja -metoodikast. Toetatavate tegevuste valimiseks kasutatavad valikukriteeriumid ja metoodika vastavad Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ÜM*) §-le 7.

Toetatavad tegevused on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega, millega ei tekitata keskkonnanäesmärkidele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 sätestatud keskkonnanäesmärgile.

Toetavaid tegevusi viiakse ellu üle-eestiliselt.

Tegevuste elluviimisel antav toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega riigiabi.

2.1 Punktis 1.1.1. nimetatud eesmärkide saavutamiseks rahastatakse järgmiste tegevuste elluviimist:

2.1.1 Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine.

Toetatakse noorsootöö, huvihariduse ja -tegevuse teenuste kvaliteedi parendamist, eesmärgiga muuta kvaliteetsed teenused noortele piirkondlikult kättesaadavamaks, seejuures suurendada noorte kaasatust tegevustesse ning soodustada nende huvi ja püsivust haridussüsteemis.

Eesmärgi saavutamiseks toetatakse tegevusi, mis tõstavad noorsootöö ja huvihariduse korraldajate¹, teenusepakkujate² ja teiste osapoolte³ võimekust noortele pakutavate teenuste kvaliteedi tagamisel ning noorte osalemist kvaliteetsetes teenustes. Kohalikul tasandil teenuste kujundamise ja pakkumisega seotud osapooltele viiakse läbi arengu- ja koolitusprogramm, mis suurendab osalejate teadmisi ja oskusi kvaliteedijuhtimises ja teenuste kvaliteedi parendamisel. Tagatakse tugisüsteem, mis toetab omavalitsusi ja teenusepakkujaid kvaliteedihindamise läbiviimisel, hindamistulemuste analüüsimisel, kvaliteedi parendamisega seotud tegevuste planeerimisel ja elluviimisel ning tegevuste tulemuslikkuse hindamisel. Korraldatakse vajalike analüüside, koolituste jt vajalike tegevuste läbi viimine, seiratakse tegevuse elluviimist ning tagatakse tegevuse nähtavus.

Tegevuse elluviimisel on elluviija partnerid Haridus- ja Teadusministeerium ning Tallinna Ülikool.

2.1.2 NEET⁴-staatuses noorte toetamine.

Tegevuse eesmärgiks on mitteformaalõppe, sh mobiilse noorsootöö kaudu toetada haridusest ja tööturult eemal olevad noori, st mittetöötavaid, mitteõppivaid ja koolitustel mitteosalevaid ehk NEET-staatuses ja NEET-staatuses riskis olevaid noori. Toetatakse noortevaldkonna teenuste rakendamist kohalikul tasandil, mille kaudu tagatakse tugi sihtrühma kuuluvatele noortele. Õppimiskohustuseas noorte puhul on tugitegevuste fookuses noorte haridustee jätkamise toetamine.

Planeeritakse vajalikke tugi- ja arendustegevusi, et toetada tegevuste edukat elluviimist, arendamist ning jätkusuutlikkust. Sealhulgas toetatakse noortevaldkonna korraldajaid ja arendajaid ning asutusi tegevuste planeerimisel, rakendamisel ning tulemuslikkuse hindamisel. Seiratakse ja analüüsitakse tegevuste elluviimist ning planeeritakse vajalikud arendustegevused. Korraldatakse vajalike materjalide väljatöötamine ja kättesaadavus, analüüside valmimine ning koolitus- ja teavitustegevuste läbiviimine.

2.1.3 Noortevaldkonna seire- ja analüüsisüsteemi tugevdamine.

Tegevuse eesmärgiks on tagada noorte vajadustele vastavate kvaliteetsete teenuste kavandamiseks, osutamiseks ja hindamiseks noortevaldkonna seire- ja analüüsisüsteemi⁵ toimimine ja edasiarendamine ning noortevaldkonna töötajate, noortevaldkonna korraldajate ja arendajate ning noorsootöö, huvihariduse ja -tegevuse teenuste pakkujate andmekirjaoskuse tõstmine. Seiratakse noortevaldkonna teenuste kvaliteeti ja mõju ning toetatakse kvaliteedi ja mõju hindamise meetodite ja hindamisinstrumentide järjepidevat arendamist ning rakendamist. Viiakse läbi tegevusi noorte ja noortevaldkonna uurimise populariseerimiseks ja kvaliteedi toetamiseks, sh edendatakse sellekohast rahvusvahelist koostööd ning toetatakse noortevaldkonna jaoks tähenduslikku teadus- ja arendustegevust, sh noortevaldkonna andmealaseid uuendusi. Tagatakse noorte ja noortevaldkonna andmete kättesaadavaks tegemiseks vajalike olemasolevate veebikeskkondade⁶ toimimine ning viiakse läbi tegevusi andmete kvaliteedi parandamiseks ja andmehalduse süsteemi korrastamiseks.

Koostatakse ja avaldatakse noorte või noortevaldkonna seisundit käsitlevaid analüüse, uuringuid ja hindamisi. Vajadusel viiakse läbi teisi analüüsi-, koolitus- ja teavitustegevusi, teenuste tulemuslikkust ja

---

¹ Kohalikud omavalitsused.

² Näiteks huvikoolid, noortekeskused, noorteühingud jne.

³ Näiteks noorsootöö ja huvihariduse esindusorganisatsioonid.

⁴ NEET – *not in employment, education, or training* (ingl k). Noored, kes ei tööta, ei õpi ega osale koolitustel.

⁵ Noortevaldkonna seire- ja analüüsisüsteemi ülesehitus on kirjeldatud Noortevaldkonna arengukavas 2021–2035.

⁶ Elluviija ja partnerite hallatavad olemasolevad keskkonnad (näiteks noorteseire juhtimislaud, noorteuuringute andmebaas, HaridusSilm jt).

mõju nähtavust toetavaid tegevusi või võetakse noorte ja noortevaldkonna olukorda kirjeldavate andmete kogumiseks ja avalikustamiseks kasutusele veebikeskkondi või infotehnoloogilisi lahendusi.

Tegevuse elluviimisel on elluviija partnerid Haridus- ja Teadusministeerium, Statistikaamet, Tallinna Ülikool ja Tartu Ülikool.

2.1.4 Kommunikatsiooni- ja teavitustegevused.

Tegevuse raames teavitatakse meediakanalites (trükimeedias, veebikeskkonnas, raadios, televisioonis) ja muul moel meetme tegevustest, tegevuste elluviimisest ja tulemustest. Nõustatakse partnereid ja riigihanke tulemusel leitud teenusepakkujaid kommunikatsiooni ja teavituse korraldamisel.

2.2 Punktis 1.1.2. nimetatud eesmärkide saavutamiseks rahastatakse järgmiste tegevuste elluviimist:

2.2.1 Noorte vaimset tervist toetavate tegevuste elluviimine.

Tegevuse eesmärgiks on pakkuda kolmandasse kooliastmesse sobivat lähenemist, mis toetab noorte vaimset tervist ja suitsiidide esmast ennetust läbi tõenduspõhiste sekkumiste noorte vaimse tervise teadlikkuse tõstmiseks ning sotsiaal-emotsionaalsete ja probleemidega toimetuleku oskuste suurendamiseks.

Kohandatakse koostöös teadus- ja koolitusasutustega koolipõhise ennetusprogrammi *Youth Aware of Mental Health* (edaspidi YAM) materjale. Toetatakse koostööd haridusasutuste, kohaliku kogukonna ja YAM programmi elluviijate vahel ning tagatakse, et noortele suunatud materjalid on aja- ja asjakohased. Kohandatud materjalide alusel toimub juhendajate koolituste läbiviimine ning kolmanda kooliastme noortele programmi ellu viimine.

2.2.2 Kommunikatsiooni- ja teavitustegevused.

Tegevuse raames teavitatakse meediakanalites (trükimeedias, veebikeskkonnas, raadios, televisioonis) ja muul moel meetme tegevusest, tegevuste elluviimisest ja tulemustest. Nõustatakse riigihanke tulemusel leitud teenusepakkujaid kommunikatsiooni ja teavituse korraldamisel.

3 Tulemused

3.1 Punktis 2.1. nimetatud tegevuste tulemusel:

- 3.1.1** On paranenud kõikidel noortepoliitika kujundamise ja rakendamise tasanditel tegutsejate teadmine noorte olukorrast ja vajadustest ning seeläbi on tõusnud võimekus kujundada poliitikat, korraldada ja pakkuda noortele kvaliteetseid teenuseid ja tuge ning maandada noorte tõrjutusriski;
- 3.1.2** On toetatud noorte osalemist noore vajadustele ja ootustele vastavates teenustes ning teenuste kujundamise ja pakkumisega seotud osapoolte teadlikkus teenuste kvaliteedi tagamisest on tõusnud;
- 3.1.3** Mitteamiivsed noored, st NEET-staatuses ja NEET-staatuse riskis olevad noored on saanud tööturule siirdumiseks ja/või haridustee jätkamiseks noortevaldkonnast vajalikku tuge ning;
- 3.1.4** Noortevaldkonna seire- ja analüüsisüsteemi tugevdamise tulemusel on korrastatud noortevaldkonna andmehalduse süsteemi, suurendatud noortevaldkonnas tegutsevate osapoolte andmeteadlikkust ja andmekirjaoskust, toimub järjepidev noortevaldkonna teenuste mõju ja kvaliteedi hindamine ning jätkusuutlik teadus- ja arendustegevus.

3.2 Punktis 2.2. nimetatud tegevuste tulemusel:

3.2.1 On Eesti oludele sobivaks kohandatud koolipõhine ennetusprogramm YAM ning ellu on viidud noorte vaimset tervist toetavad tegevused kolmanda kooliastme noortele.

3.3 Punktis 2.1. ja 2.2. nimetatud tegevuste elluviimist ja oodatavate tulemuste saavutamist mõõdetakse järgmiste näitajatega:

Tabel 1: Meetmete 21.4.5.1. ja 21.4.7.2. tulemus- ja väljundnäitajad

RAKENDUSKAVA JA MEETMETE NIMEKIRJA VÄLJUNDNÄITAJAD				
Näitaja nimetus ja mõõdetühik	Algtase (2022)	Sihttase2024	Sihttase2029	Selgitav teave
2.1.1. Noorsootöö teenustes osalenute arv (osalemiskord)	0	0	84 000	Vahe- ja lõpparuannete alusel loendatakse 7–26-aastaste noorte osaluskordi (mitte unikaalseid isikuid), kumulatiivselt.
2.1.2. Noorsootöö teenustes osalenud NEET-staatuses noorte arv (osalemiskord)	0	2100	10 000	Vahe- ja lõpparuannete alusel loendatakse 15–26-aastaste NEET noorte osaluskordi (mitte unikaalseid isikuid), kumulatiivselt.
2.2.1. Teenust saanud noorte arv (unikaalsed isikud)	0	0	5 500	Loendatakse tegevuses osalenud unikaalseid noori (kumulatiivselt). Kogu meetme (21.4.7.2) väljundnäitaja sihttase on 7000, millesse antud TAT panustab 5500 osalejaga (vt ka tegevuse spetsiifiline väljundnäitaja tegevusele 2.2.1).

RAKENDUSKAVA JA MEETMETE NIMEKIRJA TULEMUSNÄITAJA				
Näitaja nimetus ja mõõdetühik	Lähtetase või võrdlusväärtus	Võrdlus-aasta	Sihttase 2029	Selgitav teave
2.1.2. Tugimeetmetes osalenud NEET-staatuses noored, kes 6 kuud peale tegevusest lahkumist on väljunud NEET noore staatusest (% osalejatest)	68%	2016–2020	65%	Vahe- ja lõpparuannete alusel hinnatakse NEET-staatuses noore staatusest väljunud noorte osakaalu kõigist noortest, kes on vastavat teenust saanud, kellega on hiljem kontakti saadud ja kellel on teenusest väljumisest möödas 6 kuud.

TEGEVUSE SPETSIIFILISED VÄLJUNDNÄITAJAD
--

	Näitaja nimetus ja mõõtühik	Algtase (2022)	Sihhtase 2024	Sihhtase 2029	Selgitav teave
Väljundnäitaja tegevusele 2.1.1. noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine.	Teenusstandardite piloteerimise järgselt standardeid rakendavate omavalitsuste osakaal arenguprogrammis osalenud omavalitsustest	0	0	50%	Toetuse saaja aruanded.
Väljundnäitaja tegevusele 2.1.2. NEET staatuses noorte toetamine.	Noorsootöö teenustes osalenud NEET noorte arv	0	2100	10 000	Näitaja ühtib rakenduskava ja meetmete nimekirja näitajaga
Väljundnäitaja tegevustele 2.1.4. ja 2.2.2. kommunikatsiooni- ja teavitustegevused.	Loodud ja ellu viidud kommunikatsiooni-strateegia	0	0	1	Vahe- ja lõpparuannete alusel hinnatakse kommunikatsiooni-strateegia elluviimist.
Väljundnäitaja tegevusele 2.2.1. noorte vaimset tervist toetavate tegevuste elluviimine.	Teenust saanud noorte arv	0	0	5 500	Loendatakse unikaalseid isikuid (kumulatiivselt). Panustab meetmete nimekirja väljund-näitajasse.

4 Rakendusasutus ja rakendusüksus

- 4.1 Käskkirja alusel rahastatava tegevuse rakendusasutus on Haridus- ja Teadusministeerium.
4.2 Käskkirja alusel rahastatava tegevuse rakendusüksus on Riigi Tugiteenuste Keskus.

5 Elluvüija ja partnerid

- 5.1 Punktis 2 toodud tegevuste elluvüija on Haridus- ja Noorteamet.
5.2 Punktis 2.1. toodud tegevuste 2.1.1. ja 2.1.3. partnerid on Haridus- ja Teadusministeerium ja Tallinna Ülikool ning tegevuse 2.1.3. puhul lisaks Statistikaamet ja Tartu Ülikool.

6 Sihtrühm

- 6.1 Punktis 2.1. nimetatud tegevuste sihtrühmaks on noored vanuses 7–26 eluaastat, sh NEET-staatuses ja NEET-staatuses riskis olevad noored. Prioriteetse sihtrühmana käsitletakse 16–18-aastaseid noori, et suunata selle sihtrühma noori haridusteed jätkama pärast põhihariduse omandamist. Lisaks on sihtrühmaks noorsootöö ja huvihariduse korraldajad (kohalikud omavalitsused); noortevaldkonna asutused, ühingud ja organisatsioonid ning nende töötajad (sh vabatahtlikud); seotud valdkondade asutused, ühingud ja nende töötajad (sh vabatahtlikud);

koolituste ja uuringute teostajad, koolituste ja metoodikate arendajad; noorsootöö ja siduserialade üliõpilased ja õppejõud; ametnikud jt.

- 6.2** Punktis 2.2. nimetatud tegevuste sihtrühmaks on kolmanda kooliastme õpilased, haridus- ja noorsootöö korraldajad (kohalikud omavalitsused), noorte juhendajad (sotsiaalpedagoogid, koolipsühholoogid, õpetajad, noorsootöötajad) ning haridus- ja noortevaldkonna asutused.

7 Tegevuste abikõlblikkuse periood

Toetuse andmise abikõlblikkuse periood on 01.01.2023 kuni 31.10.2029.

8 Tegevuste eelarve

- 8.1** Meetme 21.4.5.1 „Noortevaldkonna arendamine“ rakenduskavaga kooskõlas oleva sekkumise „Noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks ja NEET-staatuses noortele tugimeetmete pakkumiseks“ kogumaksumus on 12 637 996 eurot, millest EL toetuse osakaal on 70% ehk 8 846 597 eurot ja riikliku kaasfinantseeringu osakaal 30% ehk 3 791 399 eurot.
- 8.2** Meetme 21.4.7.2. „Noortevaldkonna arendamine“ rakenduskavaga kooskõlas oleva sekkumise „Teenused riskinoortele ning laste ja noorte kodanikuühiskonda kaasamine“ alategevuse „Noorte vaimset tervist toetavate tegevuste elluviimine“ kogumaksumus on 1 834 853 eurot, millest EL toetuse osakaal on 70% ehk 1 284 397, riikliku kaasfinantseeringu osakaal on 30% ehk 550 456.

9 Kulude abikõlblikkus

- 9.1** Abikõlblikeks kuludeks loetakse käesolevas käskkirjas nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis vastavad Vabariigi Valitsuse 12. mail 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi ühendmäärus) §-s 15 ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele.
- 9.2** Abikõlblikud on järgmised punktis 2 nimetatud toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud:
- 9.2.1** otsesed personalikulud vastavalt ühendmääruse §-le 16 ja § 21 lõikele 3;
  - 9.2.2** kaudsed kulud 15% otsestest personalikuludest vastavalt ühendmääruse § 21 lõigetele 1 ja 3–6;
  - 9.2.3** hindamiste, uuringute, analüüside ja küsitlustega seotud kulud, sh kulud meenetele ja auhindadele;
  - 9.2.4** tugi-, juhend-, koolitus- ja õppematerjalide (sh video- ja veebikoolituste ning materjalide) ning käsiraamatutega seotud kulud (sh litsentsi- ja autoritasud) ja kirjastamise kulud;
  - 9.2.5** infopäevade, seminaride, koolituste, töötubade, konverentside, õppereiside ja muude ürituste kulu, sh neljale peamisele puudeliigile (nägemis-, kuulmis-, liikumis- ja intellektipuue) ligipääsetavuse tagamisega füüsilises ja virtuaalses keskkonnas seotud kulud ning kulud meenetele;
  - 9.2.6** tõlkekulud, sh suuline- ja kirjalik tõlge (kirjutustõlge, kirjeldustõlge, viipekeeletõlge, subtiitrite lisamine);
  - 9.2.7** turundus- ja kommunikatsioonitegevuste kulud (nt trükiste, videote, veebinaride, taskuhäälingute, kampaaniatega seotud kulud), sh kulud meenetele ja auhindadele;
  - 9.2.8** nõustamis- ja konsultatsioonitegevuste kulud;
  - 9.2.9** tegevuse elluviimisel loodud ja tegevuse elluviimiseks vajalike infotehnoloogiliste lahenduste (nt veebilehtede ja -keskkondade) loomise, arendamise, majutamise, haldamise, hooldamise ja muude sarnaste teenuste kulud ning litsentside hankimisega seotud kulud;

- 9.2.10 välislahetustega seotud kulud;
- 9.2.11 muud toetatava tegevusega otseselt seotud ja elluviimiseks vajalikud kulud.
- 9.2.12 alategevuses 2.1.3 noorteseire juhtimislaua oleva teabe uuendamise ja arendamise ning eksperimentaalanalüüside läbiviimise kulud ühikuhinna alusel. Ühikuhind ühel eelarveaastal lepingujärgselt teostatud töö eest on 31 300 eurot.
- 9.2.13 alategevuse 2.1.3 elluviimisel juhtimislaua IT-arenduste kulud, mis on elluvijaga kokku lepitud ja kajastuvad aastases tegevuskavas tegelike kulude alusel.

9.3 Abikõlbmatud on kõik ühendmääruse §-s 17 nimetatud kulud. Lisaks loetakse abikõlbmatuteks kuludeks:

- 9.3.1 hoonestatud ja hoonestamata maa, kinnisvara ja mootorsõiduki ost;
- 9.3.2 projekti heaks töötava personali, sh ametniku, teenistuja, töö-, töövõtu- või käsunduslepingu alusel projekti heaks teenust osutava või tööd tegeva isiku või projekti tegevuste elluviimisega seotud kolmanda isiku riigisisese lähetamise või liikumisega seotud majutuskulud tegelike kulude alusel, välja arvatud juhul, kui need sisalduvad sisse hangitud terviklahenduses.

10 Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 10.1 Toetuse maksmine toimub vastavalt ühendmääruse §-dele 24–26, § 27 lõike 1 punktile 1 ja § 28 lõigetele 1 ja 3.
- 10.2 Toetus makstakse tegelike kulude alusel vastavalt ühendmääruse § 27 lõike 1 punktile 1, ühtse määra alusel vastavalt § 28 lõikele 3 ning ühikuhindade alusel vastavalt ühendmääruse § 28 lõikele 1.
- 10.3 Maksetaotlus esitatakse e-toetuste keskkonna kaudu vähemalt kord kvartalis, kuid mitte sagedamini kui üks kord kuus.
- 10.4 Lõppmakse taotlus esitatakse koos TAT lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast TAT tingimuste ja kohustuste täitmist ning lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt.
- 10.5 Tegevuse 2.1.3 elluviimisel maksab elluvijaga partnerile Statistikaamet tehtud tegevuste, v.a juhtimislaua IT-arendus, eest eelarveaasta kohta kord aastas ühikuhinna alusel 31 300 eurot. Makse aluseks on partneri koostatud, elluvijaga ning Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kinnitatud sisuaruanne, mis hõlmab kogu eelarveaastat ja mis sisaldab kirjeldust lepingujärgselt tehtust.
- 10.6 Tegevuse 2.1.3 elluviimisel hüvitab elluvijaga partnerile Statistikaamet juhtimislaua IT-arenduste kulud tegelike kulude alusel kumulatiivses summas kuni 70 000 eurot.

11 Elluvijaga ja partneri kohustused

11.1 Elluvijale kohalduvad ühendmääruse §-des 10 ja 11 sätestatud kohustused. Lisaks on elluvijaga kohustatud:

- 11.1.1 koostama järgmise eelarveaasta tegevuskava ja sellele vastava eelarve eelmisel kalendriaastal 20. novembriks. Elluvijaga poolt koostatud iga-aastase eelarve ja tegevuskava kinnitab rakendusüksus;
- 11.1.2 rakendama tegevust vastavalt kinnitatud aastasele tegevuskavale ja eelarvele;
- 11.1.3 esitama rakendusüksuse nõudmisel eelarve ning selle jagunemise aastate ja kulukohtade lõikes;
- 11.1.4 esitama aruandeid vastavalt punktis 12 sätestatule;

- 11.1.5 esitama rakendusüksusele järgneva eelarveaasta väljamaksete prognoosi 10 tööpäeva jooksul peale aastase tegevuskava ja eelarve kinnitamist;
- 11.1.6 sõlmima partneriga lepingu, millega sätestatakse partnerile eelarve ja tegevuskava ning mõlema poole õigused ja kohustused. Haridus- ja Teadusministeeriumi kui partneri puhul kehtestatakse partneri eelarve ja tegevuskava punktis 11.1.1. nimetatud tegevuskava osana;
- 11.1.7 täitma teavitamisnõudeid vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruses nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ sätestatud nõuetele.

11.2 Partneri kohustused

- 11.2.1 Partner peab täitma ühendmääruse §-s 10 nimetatud kohustusi.

12 Aruandlus

- 12.1 Elluviija esitab rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu seal kehtestatud vormil toetatavate tegevuste elluviimise aasta vahearuaande hiljemalt järgmise aasta 20. jaanuariks (31. detsembri seisuga) ning poolaasta vahearuaande 15. augustiks (30. juuni seisuga). Vahearuaandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:
  - 12.1.1 punktis 3.3 loetletud näitajate täitmine koos sisuliste selgitustega, sh näitajate ala- või ületäitmise kohta;
  - 12.1.2 ülevaade punktis 2 loetletud tegevuste elluviimisest;
  - 12.1.3 hinnang ellu viidud tegevuste tulemuslikkusele;
  - 12.1.4 ülevaade esinenud probleemidest, riskidest ja ettevõetud abinõudest.
- 12.2 Elluviija esitab rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu toetatavate tegevuste elluviimise lõpparuande 45 päeva jooksul alates tegevuste abikõlblikkuse perioodi lõppemisest. Lõpparuandes peab lisaks vahearuaandes nõutavale infole olema kajastatud ülevaade ellu viidud tegevuste mõjust Noortevaldkonna arengukava 2021–2035 eesmärkide ja „Eesti 2035“ sihtide saavutamisele ning puutumust omavate horisontaalsete põhimõtete edendamisele.
- 12.3 Rakendusüksus kontrollib hiljemalt 15 tööpäeva jooksul vahe- või lõpparuande laekumisest, kas aruanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.
- 12.4 Juhul kui vahe- või lõpparuandes puudusi ei esine, kinnitab rakendusüksus aruande.
- 12.5 Puuduste esinemisel vahe- või lõpparuandes annab rakendusüksus elluviijale kuni 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning kinnitab aruande 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.
- 12.6 Elluviija on kohustatud tagama ESF+ vahenditest rahastatavates tegevustes osalejate kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1057 lisas 1 loetletud ühiste väljund- ja tulemusnäitajate andmete kogumise, töötlemise ja rakendusüksusele esitamise vastavalt Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse §19 lõikele 3 ning Vabariigi Valitsuse määruse „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ § 10 lõike 1 punktile 5.
- 12.7 Punktis 12.6 toodud andmekorje kohustus rakendub järgmistele punktis 2 nimetatud (ala)tegevustele ja sihtrühmadele eeldusel, et nimetatud kooolitus- või arenguprogrammid kestavad üle 32 akadeemilise tunni osaleja kohta:
  - 12.7.1 Tegevus 2.1.1 Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine – kvaliteedijuhtimise kooolitusprogrammis osalevad spetsialistid.

12.7.2 Tegevus 2.1.2 NEET-staatuses noorte toetamine – arenguprogrammis osalevad spetsialistid.

12.7.3 Tegevus 2.2.1 Noorte vaimset tervist toetavate tegevuste elluviimine – *Youth Aware of Mental Health* koolitusel osalevad spetsialistid.

12.8 ESF+ tegevustes osalejate andmete kogumisel, töötlemisel ja esitamisel tuleb elluviijal ning rakendusüksusel juhendada „Euroopa Sotsiaalfond+ tegevustes osalejate andmekorje juhendist perioodi 2021–2027 struktuuritoetusi rakendavatele asutustele“.

13 Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus nõutakse tagasi vastavalt ÜSS2021_2027 §-dele 28–30 ja ühendmääruse §-dele 37–39.

14 Vaiete lahendamine

14.1. Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaie rakendusüksusele vastavalt ÜSS2021_2027 § 31 lõikele 1 ja § 32 lõikele 3.

14.2. Rakendusasutuse toimingu või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaie rakendusasutusele vastavalt ÜSS2021_2027 § 31 lõikele 1 ja § 32 lõikele 2.

14.3. Vaie vaadatakse läbi haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.